FORM FOUR CLUSTER KCSE MODEL 4
KISWAHILI PAPER 2 ANSWERS

1. UFAHAMU (Alama 15)

Soma Makala yafuatayo kisha ujibu maswali yanayofuatia

1. UFAHAMU:

(a) –Uhai wake (yeye mwenyewe)

-Jinsi anavyoweza kupumua na kuishi siku nenda siku rudi. (yoyote 1x2=2)

(b) Tendo linalofanikiwa kumfanya mama awe mja mzito. (alama 2)

(c) Kwamba sisi binadamu tumeumbwa na Mwenyezi Mungu Muumba. (lama 2)

(d) – Hatangamani na mamake.

-Roho yake humdunda mwenyewe.

-Damu humtembea na kumpiga mishipani mwake.

-Si mmoja wa viungo vya mwili wa mamake. (4x1=4)

(e) Kwa sababu hujengeka juu ya yaliyokwisha kuanzilisha na kromosomu katika yai lilorutubishwa

tumboni.(alama 1)

(f) Kromosomu hukadiria:

(1) Kama kiumbe kitakuwa cha kike au kiume, mweupe au mwe usi, nywele n.k.

(2) Damu ya namna gani.

(3) Michoro ya vidole//utu wa namna gani. (zozote 2x1=2)

(g) (i) Himaya –ngome.

(ii)Kumwauni-kumwokoa/kumsaidia. (2x1=2)

2. MUHTASARI: (Alama 15)

2. MUHTSARI

A. (1) Biashara ya kimataifa huletea nchi fedha za kigeni ambazo hutumika kuendeleza miradi ya

maendeleo.

(2) Huwezesha nchi kupata bidhaa na huduma ambavyo haviko katika nchi husika.

(3) Nchi hupata masoko ya bidhaa zake na kujiimarisha kiuchumi.

(4) Huwezesha nchi kupata huduma za kitaalamu ambazo hazipatikani katika nchi husika.

(5) Huweza kupata huduma za matibabu kutoka ng'ambo.

(6) Hukuza ushirikiano wa kimataifa na kupata usaidizi wakati wa majanga.

(7) Huwezesha watu fulani kuenda kusomea au kumfanya kazi katika nchi nyingine.

(8) Huleta ushirikiano wa kisiasa kati ya madola mbalimbali.

B. Bishara ya kimataifa huleta hasara zifuatazo:

(1) Imesababisha soko huru ambayo inaletea wafanyabiashara wadogo ushindani mkubwa.

(2) Ushuru mkubwa unatozwa kwa baadhi ya bidhaa hufanya wananchi kutopata faida.

(3) Ucheleweshaji wa bidhaa zilizoagizwa umesababishwa ulanguzi wa madawa za kulevya ambazo

zimeathiri vijana.

(4) Imeleta vitendo vya kigaidi//mauaji ya wananchi katokana na ulipuaji wa majengo kwa bomu.

(5) Hata hivyo,biashara hii ni mhimili mkubwa wa uchumi wa mataifa machanga

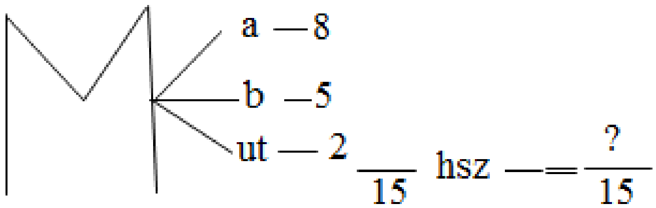

ADHABU

Makosa 6 ya hijai=alama 3

Makosa 6 ya sarufi=alama 3

Ziada maneno 10 ya mwanzo. Mtihini apoteze1 mk na ½ mk baada ya maneno 5.

3. MATUMIZI YA LUGHA (Alama 40)

3. MATUMIZI YA LUGHA.

(a) /a/ ni iraju/vokali/voweli.

/t/ ni konsonanti.

/a/ –Ulimi huwa kati ya mdomo.

/t/ Ulimi huwa kwenye ufizi/juu ya mdomo. (zozote 2x1=2)

(b) (i) cha-‘A’-unganifu.

(ii) Kwake-kiwakilishi kimilikishi. (2x1=2)

(c) Matumizi ya koloni.

1. Kutanguliza orodha k.m Alinunua; kalamu,wino na kitabu.

2. Kutenga saa na dakika k.m saa 4:20 asubuhi.

3. Hutangulia maneno ya wahusika katika tamthlia/mchezo wa kuigiza. (zozote 2x1=2)

(d) Silabi funge ni-‘k’ na ‘n’. (2x½=2)

(e) Maskini! Ole wangu!Toba!Mtume! (1x1=1)

(f) Maana ya: mwaliko huo ulishtua.

1. Mwito wa kuhudhuria.

2. Sauti kali.

3. Tendo la kumtayarisha bi arusi. (3x1=3)

(g) (i) Navya/Nawisha.

(ii) Takasa. (2x1=2)

(h) Vitate

(i) Kuna: kwangua au kwaruza kwa makucha.

(ii) guna: Toa sauti ya kuonyesha kukataa,kushangaa. (2mk au 0mk)

(i) Majizi yaliiba maguo/majiguo na majiti. (4x½=2mks)

(j) Ukielewana na mzazi utaelimishwa. (alama 2)

(k) (i) Barabara –baraste/sawasawa.

(ii) Kiuno-nyonga. (2x1=2|)

(l) (i) Zua –kuzua/uzushi/mzushi/wazushi.

(ii) Sakini-maskini/kusakini. (2x1=2mks)

(m) –Mwana alishangiliwa arusi na mama.

-Mwana alishangaliwa arusi yake na mama

-Mwana alishangiliwa =0 mk: Ni arusi aliyoshangaliwa siyo mwana.

(n) –ik – a = (1 mk au 0 mk)

S√			
KN√	KT√		
N√	T√	N√	S√
Mwalimu	alimpiga	mtoto	ambaye alikuwa mgonjwa√

(p) Kasisi aliwauliza waumini,"Mtaenda kuhudhuria misa leo ?" (6x½=3mks)

(q) Mwongongi na Ayuma wanapendena

1 2 3

1. Kuinganishi.

2. Wakati(uliopo)

3. Kauli/mnyambuliko. (3x1=3)

(r) Adimika kama

(1) Maziwa ya kuku.

(2)Kaburi la Baniani.

(3)Wali wa daku. (1x1=1)

(s) Taa pia inamaanisha:-

(1) Aina ya samaki mkubwa (huwa na mwiba)

(2) Nidhamu au adabu ya tabia. (2x1=2)

(t) –Simiti aliojengea ilifaa. (1mk)

-Simiti ajengeayo ilifaa. (0m

4. ISIMUJAMII (Alama 10)

4. ISIMUJAMII

(a) Lafudhi ni upekee wa mtu kuzungumza ambao huleta tofauti baina ya wazungumzaji.(alama 2)

(b) Sababu za lafudhi:-

1. Athari ya lugha ya kwanza/mama.

2. Athari ya lugha zingine.

3. Kasoro katika ala za matamshi. (zozote 2x1=2)

(c) Sifa za sajili ya maabadani/sini.

1. Maswali na majibu k.m A: Unataka kuokoka? B: Ndio.

2. Lugha si sanifu k.m inua makono yako juu.

Lugha ya unyenyekevu/upole- k.m Habari Padre!

4. Lugha ya kuamuru k.m Kila mtu asimame kwa miguu yake tunataka kuomba.

5. Hunukuu vifungu kutoka vitabu vitakatafu k.m Matayo 7:7 omba na utapewa.

6. Hutumia vihusishi k.m A: Mapepo huninyonga usiku B: Oh!mapepo!

7. Lugha ya vitisho k.m Usipookoka jehanamu yakungoja.

8. Lugha ya heshima k.m Mungu hurejelewa kwa heshima.

9. Lugha ya kuonya k.m Ukifanya mabaya hutaenda mbinguni.

10. Lugha ya kukatizana kauli/uneni/usemi:

A: Mume wangu alinipiga na….

B: …..Mama njoo tuongee hayo afisini.

11. Msamiati teule/wa dini k.m mtume,Amina n.k

12. Huchanganya ndimi / lugha mseto k.m Nimeokoka Jesus is my Lord.

13. Hutumia takriri/urudiaji/uradidi k.m Bwana asifiwe!Amen!Asifiwe tena!Amen!

14. Lugha ya kuhimiza k.m Ukiwa na Mungu utaweza yote.

15. Lugha ya ishara k.m Ishara ya msalaba,kuashiria watu wakae n.k

TANBIHI

***Kila sifa iambatane na mfano mwafaka.**

***Sifa bila mfano au mfano usioafiki=0 mk**

***Sahihisha sifa saba za kwanza peke**